

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ศาสตร์พระราช

ครูผู้สอน ครูวรัญญา แองสาย

ศาสตร์ พระราชา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑.

อธิบายความหมายของ "ศาสตร์พระราชา"
และความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

๒.

วิเคราะห์ความสำคัญของการนำศาสตร์พระราชา
มาปรับใช้ได้

๓.

ยกตัวอย่างโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวและสิ่งแวดล้อม

A group of men, including several in military uniforms and one in a white shirt, are gathered outdoors, looking at a large map or document spread out on a surface. The background shows bamboo trees. The image is partially covered by a white semi-transparent box containing text.

ศาสตร์พระราช

ศาสตร์การจัดการและการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า
ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงศึกษา คิดค้น และวิจัย
แล้วพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทย เพื่อใช้ในการจัดการ
ลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ สู่ปลายน้ำ จากภูผาสู่มหานที
เมื่อนำองค์ความรู้นี้มาปฏิบัติตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง
และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ศาสตร์พระราช
กับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระบรม
ชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ ๙
ทรงนำความรู้ทางภูมิศาสตร์มาใช้ในการ
แก้ปัญหาและบริหารสิ่งแวดล้อม
ในประเทศไทย พระองค์เสด็จพระราช
ดำเนินไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทุกจังหวัด
ทรงทอดพระเนตรเห็นปัญหาของ
แต่ละพื้นที่ เห็นปัญหาของราษฎร

ภาคเหนือ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในภาคเหนือ

- ปัญหาป่าเสื่อมโทรม
- ดินเสื่อมสภาพ
- การปลูกพืชเชิงเดี่ยว

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการหลวง

ภาพจาก<https://www.prachachat.net/d-life/news-1136745>

การส่งเสริมการปลูกพืชเมืองหนาวแก่ประชาชนบนพื้นที่สูง เพื่อเป็นการหารายได้ทดแทนการปลูกฝิ่น เช่น สตรอว์เบอร์รี ชา กาแฟ

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการฝายชะลอน้ำ

ภาพจาก <https://www.royalparkrajapruek.org/Knowledge/view/219>

สร้างฝายเล็ก ๆ ในพื้นที่ต้นน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำและเพิ่มความชุ่มชื้นให้ดิน
พื้นฟูระบบนิเวศป่าต้นน้ำและช่วยชะลอการพังทลายของหน้าดิน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ (เชียงใหม่)

ภาพจาก <https://www.porpeang.org/content/>

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลองที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคเหนือ และเผยแพร่แก่ราษฎรให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตัวเองต่อไป

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในภาคอีสาน

- ปัญหาดินเสื่อมโทรม และภัยแล้ง

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการฝนหลวง

ภาพจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/1745635>

คิดค้นและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝนเทียม
เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง

ด้านเกษตรกรรม

เกษตรทฤษฎีใหม่

ภาพจาก <https://singburi.doe.go.th/mueang/?p=2126>

แนวทางการแบ่งพื้นที่ทำการเกษตร ๓๐:๓๐:๓๐:๑๐
เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพาน (สกลนคร)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ขึ้นเพื่อวิจัยดินเค็ม เกษตรผสมผสาน แก้ปัญหาความแห้งแล้ง

ภาคกลาง

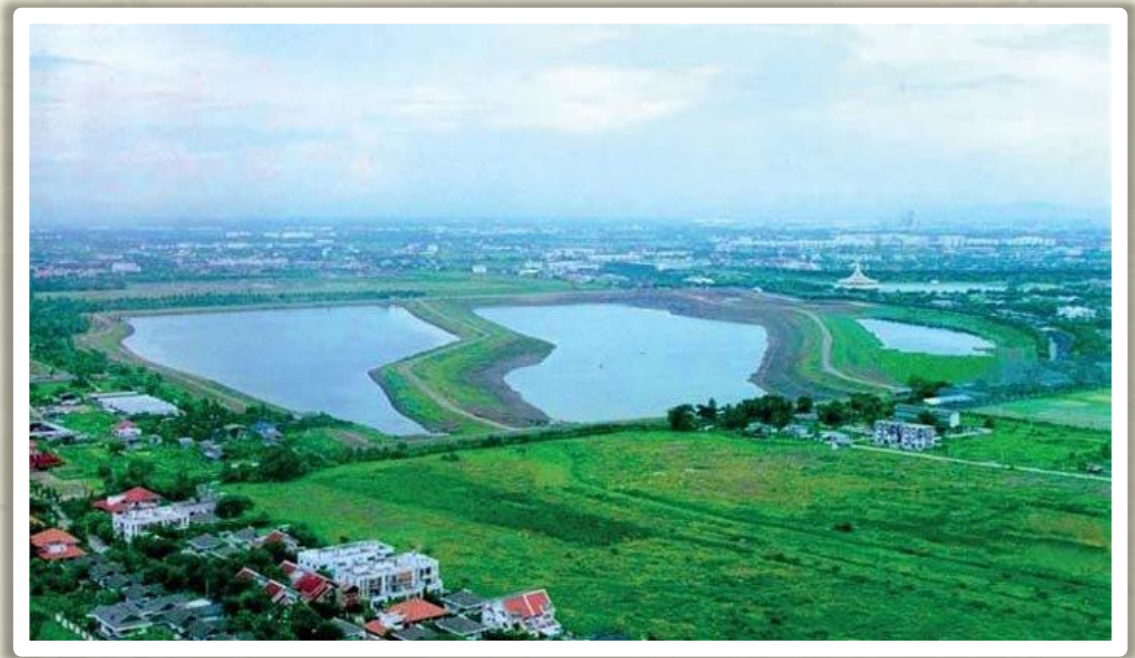
ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในภาคกลาง

- ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง
และการจัดการน้ำ

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการแก้มลิง

ภาพจาก <https://www.porpeang.org/content/4982/โครงการแก้มลิง>

การบริหารจัดการน้ำโดยเก็บน้ำส่วนเกินในพื้นที่ลุ่มต่ำ
ไว้ใช้ในหน้าแล้ง

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการกักหนน้ำชัพัฒนา

ภาพจาก <https://www.chaipat.or.th/site-content/item/18-chaipattana-water-turbine-development.html>

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยในความเดือดร้อนทุกข์ยากที่เกิดขึ้นนี้ ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรสภาพน้ำเสียในพื้นที่หลายแห่ง หลายครั้ง ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลและต่างจังหวัด พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการแก้ไขน้ำเน่าเสีย

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน (ฉะเชิงเทรา)

ภาพจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/2715425/>

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน ขึ้นเพื่อการจัดการดิน น้ำ ป่า เพื่อเกษตรกรรมยั่งยืน

ภาคใต้

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในภาคใต้

- ปัญหาดินเปรี้ยว ป่าพรุ

โครงการที่นำมาแก้ไขปัญหา

โครงการแก้แล้งดิน

ภาพจาก <https://mgronline.com/greeninnovation/detail/9590000116704>

การปรับปรุงดินเปรี้ยวให้สามารถใช้เพาะปลูกได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง (นราธิวาส)

ภาพจาก <https://mgronline.com/travel/detail/9670000052780>

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง ขึ้นเพื่อการจัดการวิจัยการปรับปรุงดินเปรี้ยว และพัฒนาพืชเศรษฐกิจ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอนที่ ๕๐ พระมหากษัตริย์นักประติษฐ์

เผยแพร่โดย : ครูตู้ DLTV

เผยแพร่วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=TcGuzmOznT0>

นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรกับการ
นำศาสตร์พระราชามาปรับใช้
ในการแก้ไขปัญหาล้างแ่งดล่อม

๕ งานปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนใบงานที่ ๒
เรื่อง ศาสตร์พระราชา
๒. ครูและนักเรียนร่วมกัน
เฉลยใบงาน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูอ่านคำชี้แจงใบงานที่ ๒
เรื่อง ศาสตร์พระราชา
๒. ครูให้คำแนะนำนักเรียนได้
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ศาสตร์พระราชากับการแก้ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสตร์พระราชา
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. ศาสตร์พระราชา มีความหมายว่าอย่างไร

.....
.....
.....

๒. จากภาพคือ โครงการพระราชดำริใด

๓. จากโครงการพระราชดำริ ดังกล่าว ช่วยแก้ไขปัญห
ในด้านใด.....

๔. จากภาพคือ โครงการพระราชดำริใด.....

๕. จากโครงการพระราชดำริ ดังกล่าว ช่วยแก้ไขปัญห
ในด้านใด.....

๖. ศาสตร์พระราชา มีคุณค่าและความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒

เรื่อง ศาสตร์พระราชา

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

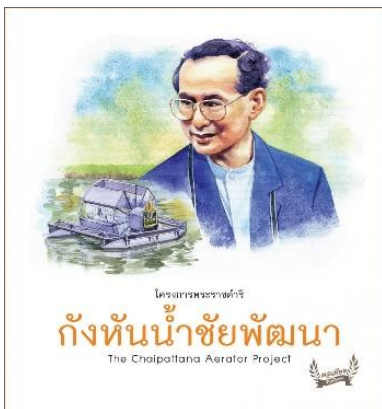
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๑. ศาสตร์พระราชามีความหมายว่าอย่างไร

..... ศาสตร์การจัดการและการอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่า ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

..... ทรงศึกษา คิดค้น และวิจัย และพระราชทานให้กับปวงชนชาวไทย เพื่อใช้ในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม

๒. จากภาพคือโครงการพระราชดำริใด

.....
โครงการกังหันน้ำชัยพัฒนา
.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

คำชี้แจงให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๓. จากโครงการพระราชดำริ ดังกล่าว ช่วยแก้ไขปัญหาด้านใด

.....กักกันภัยพัฒนา เป็นกักกันน้ำเพื่อบำบัดน้ำเสียด้วย วิธีการหมุนปั่นเติมอากาศให้น้ำเสียกลายเป็นน้ำดี เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ
.....สามารถประยุกต์ใช้บำบัดน้ำเสีย จากการอุปโภคของประชาชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งเพิ่มออกซิเจน
.....ให้กับบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางการเกษตร

๔. จากภาพคือ โครงการพระราชดำริใด

.....โครงการแก้มลิง

เฉลย ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสตร์พระราชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

๕. จากโครงการพระราชดำริ ดังกล่าว ช่วยแก้ไขปัญหาในด้านใด

.....ช่วยป้องกันการรुक้าของน้ำเค็มในช่วงฤดูแล้ง ไม่ให้น้ำเค็มจากทะเลไหลเข้าสู่แม่น้ำลำคลองและพื้นที่การเกษตร รวมทั้งแก้มลิง
.....ยังสามารถเก็บกักน้ำจืดไว้ด้านเหนือประตูระบายน้ำ ประชาชนจึงสามารถนำน้ำไปใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรมอุตสาหกรรม

๖. ศาสตร์พระราชา มีคุณค่าและความสำคัญอย่างไร

.....สามารถช่วยลดความทุกข์และเพิ่มความสุขที่ยั่งยืนให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างยั่งยืน
(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

สรุปบทเรียน

สรุปบทเรียน

“ศาสตร์พระราชา” เป็นแนวคิดหรือหลักการทรงงาน
ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติตนเพื่อแก้ปัญหา หรือใช้เพื่อให้เกิด
การพัฒนาอย่างยั่งยืน

บทเรียนครั้งต่อไป

โปสเตอร์ศาสตร์พระราชา กับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

- กระดาษขนาด A3
- สีสำหรับตึกแต่ง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

